

KATILIM ESASLI SİGORTACILIK VE BİREYSEL EMEKLİLİK FAALİYETLERİNE İLİŞKİN GENELGE (2021/3) DE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA İLİŞKİN GENELGE (2023/18)

Madde 1 – Katılım Esaslı Sigortacılık ve Bireysel Emeklilik Faaliyetlerine İlişkin Genelgenin (2021/3) “Tanımlar” başlıklı 2 nci maddesinin birinci fıkrasının mükerrer olan (b) bendi, (c) bendi olarak değiştirilmiştir.

Madde 2 – Anılan Genelgenin (2021/3) “Danışma Komitesine İlişkin Hususlar” başlıklı birinci bölümünün 2 nci maddesinin birinci ve üçüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, aynı maddeye dördüncü fıkra olarak aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(1) Danışma komitesi, sigortacılık veya bireysel emeklilik faaliyetlerinin katılım esasları çerçevesinde icra edilmesini sağlamak amacıyla karar alır. Karara esas teşkil eden ilgili İslami hükümlere yer verilir.”

“(3) Danışma komitesi, vereceği karara ilişkin ihtiyaç duyduğu bilgi ve belgeleri katılım uyum biriminden ya da katılım uyum sorumlusundan talep eder. Şirket veya kuruluşun ilgili birimleri, talep edilen bilgi ve belgeleri katılım uyum birimine ya da katılım uyum sorumlusuna gecikmeksizin ve eksiksiz olarak sunmakla yükümlüdür.”

“(4) Danışma komitesi üyelerinin sözlü ya da elektronik ortamda onayladıkları hususlar bir sonraki toplantı tutanaklarına işlenir.”

Madde 3 – Anılan Genelgenin “Danışma Komitesine İlişkin Hususlar” başlıklı birinci bölümünün 3 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (c) bendi kaldırılmış, aynı maddenin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(3) Raporlamaya ilaveten, danışma komitesi görevini icra ederken tespit ettiği uyumsuzlukları gecikmeksizin yönetim kuruluna veya yönetim kurulunca yetkilendirilmiş olması halinde bir ya da birden fazla yönetim kurulu üyesine bildirir.”

Madde 4 – Anılan Genelgenin “Danışma Komitesine İlişkin Hususlar” başlıklı birinci bölümünün 4 üncü maddesi kaldırılmış olup, diğer maddeler buna göre teselsül ettirilmiştir

Madde 5 – Anılan Genelgenin “Danışma Komitesine İlişkin Hususlar” başlıklı birinci bölümünün 5 inci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(2) Şirket veya kuruluş tarafından danışma komitesi üyesinin görev alabileceği şirket veya kuruluş sayısına ilişkin bir kısıtlama talep edilmesi durumunda söz konusu kısıtlamanın mahiyeti akdedilecek hizmet sözleşmesinde açıkça belirtilir.”

Madde 6 – Anılan Genelgenin “Danışma Komitesine İlişkin Hususlar” başlıklı birinci bölümünün 6 ncı maddesinin birinci fıkrası, üçüncü fıkrası ve dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, aynı maddeye beşinci fıkra olarak aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(1) Danışma komitesi üyesinin Yönetmeliğin 10 uncu maddesinin birinci fıkrasında belirtilen aylık toplantıya mazeretsiz olarak arka arkaya iki kez katılmaması veya sözleşme yılı içerisinde toplamda üç toplantıya mazeretsiz olarak katılmaması durumunda, şirket veya kuruluş, danışma komitesi üyesinin görevini sonlandırabilir.”

“(3) Danışma komitesinde alınan kararları imzalamayan veya karara muhalif olup da yazılı olarak ya da elektronik ortamda muhalefet gerekçelerini karar tarihinden itibaren yedi gün içerisinde katılım uyum birimine bildirmeyen üyeler toplantıya mazeretsiz katılmamış sayılır.”

“(4) Danışma komitesi kararlarında meri mevzuata aykırı hükümlere yer verilemez. Bununla birlikte danışma komitesinin karar alma süreçlerinde meri mevzuat hükümlerine aykırılık teşkil eden hususların ortaya çıkması halinde, danışma komitesince katılım esasları çerçevesinde alternatif bir çözüm bulunmaya çalışılır. Söz konusu çözümün bulunamaması halinde şirket veya kuruluş uyuşmazlığa konu hususları gerekçeleri ile birlikte gecikmeksizin Kuruma bildirilir.”

“(5) Danışma komitesince ilgili yıl içerisinde gerçekleştirilecek toplantıların tamamına, katılım uyum birimi sorumlusunun veya katılım uyum sorumlusunun (meşru mazeret halleri dışında) katılımı zorunludur.”

Madde 7 – Anılan Genelgenin “Katılım Uyum Birimine İlişkin Hususlar” başlıklı ikinci bölümünün 1 inci maddesinin birinci fıkrası ve altıncı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(1) Katılım uyum birimi idari açıdan genel müdüre bağlı olarak faaliyet gösterir. Genel müdür, katılım uyum biriminde gerekli nitelikleri haiz ve yeterli sayıda personelin görevlendirilmesinden, işlerin aksatılmadan yürütülmesinden ve katılım uyum birimi tarafından talep edilen bilgi ve belgelerin ilgili diğer birimlerce zamanında ve eksiksiz olarak karşılanmasından sorumludur. Genel müdür, mezkûr görev ve sorumluluklara ilişkin yetki ve sorumluluklarını, genel müdür yardımcısı veya genel müdür yardımcısına denk olan personele devredebilir.”

“(6) Raporlamaya ilaveten, katılım uyum birimi görevini icra ederken tespit ettiği uyumsuzlukları yedi iş günü içerisinde danışma komitesine ve yönetim kuruluna bildirir.”

Madde 8 – Anılan Genelgenin “Katılım Uyum Birimine İlişkin Hususlar” başlıklı ikinci bölümünün 3 üncü maddesinin üçüncü fıkrası ve dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(3) Bünyesinde müstakil katılım uyum birimi kurmak zorunda olmayan şirket veya kuruluş, söz konusu birimin görev ve sorumluluklarını yürütecek en az bir personeli katılım uyum sorumlusu olarak görevlendirmekle yükümlüdür. Söz konusu şirket veya kuruluşta görev alacak sorumlu personelin katılım finans alanında lisans veya lisansüstü programların birinden mezun olması veya Kurumca uygun görülecek ulusal veya uluslararası sertifika sahibi olması yeterlidir.”

“(4) Katılım uyum sorumlusu, katılım uyum biriminin görev ve sorumlulukları kapsamında doğrudan şirket, kuruluş veya kuruluş bünyesindeki havuzu işleten şirketin genel müdürüne bağlı olarak görevini icra eder. Genel müdür, mezkûr görev ve sorumluluklara ilişkin yetki ve sorumluluklarını, genel müdür yardımcısı veya genel müdür yardımcısına denk olan personele devredebilir.”

Madde 9 – Anılan Genelgenin “Eğitim, Sınav ve Sertifikasyon Programına İlişkin Hususlar” başlıklı dördüncü bölümünün 1 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Kurumca uygun görülecek katılım esaslı sigortacılık ve bireysel emeklilik sertifikasına ilişkin hususlar

(1) Katılım finans özelinde icra edilen ulusal programa ilişkin sertifikanın Kurumca uygun görülebilmesi için aşağıdaki şartlar aranır.

- a) Programın 24 ders saatinden oluşması,
- b) Eğitim kuruluşunun yeterli fiziki eğitim alt yapısına ve gerekli yetkinliğe sahip eğitim kadrosuna sahip olması,
- c) Sınav uygulaması içermesi ve aşağıda belirtilen konuları kapsamaması,
 - i) Fıkıh usulü,
 - ii) Muamelat fıkıhı (temel kavramlar - ilgili ticari hükümler),
 - iii) İslam hukukuna göre sözleşmeler,
 - iv) Katılım esaslı kurumsal yönetim ve risk yönetimi,
 - v) Ülkemiz ve dünyada katılım sigortacılığı ve katılım esaslı bireysel emeklilik uygulaması,
 - vi) Katılım sigortacılığında hasar yönetimi, aktüerya, ürün geliştirme, reasürans işlemleri, yatırım, pazarlama ve satış faaliyetleri,
 - vii) Katılım esaslı bireysel emeklilik sisteminde ürün geliştirme, yatırım, pazarlama ve satış faaliyetleri,
 - viii) Katılım bankacılığı uygulaması,
 - ix) İslami sermaye piyasaları uygulaması,
 - x) Kurumca uygun görülecek diğer konular.
- ç) Eğitim ücreti, eğitim kadrosu, program ve sınav içeriği hususunda Kurum onayının alınması.

(2) Kurum, birinci fıkranın (a) bendinde geçen program süresini iki katına kadar artırmaya ve yarısına kadar azaltmaya yetkilidir.

(3) Kurum, birinci fıkrada belirtilen sınavın Sigortacılık Eğitim Merkezince gerçekleştirilmesine karar verebilir.

(4) Katılım finans özelinde icra edilen uluslararası programa ilişkin sertifikanın yurt içinde geçerliliğine Kurumca karar verilir.”

Madde 10 – Anılan Genelgenin “Eğitim, Sınav ve Sertifikasyon Programına İlişkin Hususlar” başlıklı dördüncü bölümünün 2 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, aynı maddeye altıncı fıkra olarak aşağıdaki fıkra eklenmiş, diğer fıkralar buna göre teselsül ettirilmiştir.

“(1) Şirketin katılım faaliyetleri ile doğrudan ilgili birimleri; farklı unvanlar altında yapılmış olsalar bile ürün geliştirme, pazarlama, satış (doğrudan satış personeli dâhil), fon yönetimi, aktüerya (dışarıdan hizmet alınan aktüer dâhil), mali işler, iç kontrol ve risk, uyum, şikâyet ve hukuk ile ilgili faaliyetleri ihtiva eden birimlerde yer alan tam zamanlı (kadrolu) personel ve yöneticiler bu kapsamdadır. Söz konusu personelin Kurumca uygun görülecek ulusal veya uluslararası sertifika sahibi olması veya katılım finans alanında lisans veya lisansüstü programlardan birinden mezun olması zorunludur.”

“(6) Sınava girme koşullarına sahip olmakla birlikte; eşleri ve birinci derece kan ve kayın hısımlarının hayati tehlike içeren hastalıkları veya vefatı, kaza veya beklenilmeyen durumlar gibi mücbir sebeplerle sınava katılamayacak kişilerin, bu durumlarını geçerli bilgi ve belgelerle olayın meydana geldiği veya söz konusu mücbir sebebin ortadan kalktığı tarihten itibaren en geç beş iş günü içerisinde eğitimi düzenleyen kuruluşa ibraz etmesi durumunda, bir sonraki sınava girmek koşuluyla girmekle yükümlü olduğu ilk sınavdan muaf tutulması mümkün bulunmaktadır. Söz konusu keyfiyete ilişkin gerekli bilgi ve belgelerin zamanında ibraz edilmemesi durumunda ilgili katılımcı sınavda başarılı olmamış sayılacaktır. Sertifika programı kapsamında sınava katılma yükümlülüğü mücbir sebepler dolayısıyla azami üç kere ertelenebilir.”

Madde 11 – Anılan Genelgenin “Eğitim, Sınav ve Sertifikasyon Programına İlişkin Hususlar” başlıklı dördüncü bölümünün 3 üncü maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, aynı maddeye beşinci fıkra olarak aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(1) İkinci maddenin birinci, ikinci ve üçüncü fıkrası kapsamındaki şirket veya kuruluş personelinin, sertifikasını aldığı yılı takip eden yıldan başlamak üzere her üç yılda bir düzenli olarak aşağıdaki konu başlıklarını kapsayacak şekilde yenileme eğitimine katılımı zorunludur.

- a) Fıkıh usulü,
- b) Muamelat fıkıhı (ilgili ticari hükümler),
- c) İslam hukukuna göre sözleşme ve şartları,
- ç) İslami esaslara uygun sigorta ve bireysel emeklilik uygulamaları,
- d) Kurumca önerilen diğer konular.”

“(5) Katılım esaslı sigorta ve bireysel emeklilik şirketleri ile kuruluşlar nezdinde çalışan personelin, ilgili şirket veya kuruluş nezdinde bilfiil çalışırken geçerli bir mazereti olmaksızın yenileme eğitimine katılmaması durumunda, ilgili personelin katılım sertifikası askıya alınır. Katılım sertifikası askıya alınan personel görevine devam edebilir, fakat ilgili personelin bir sonraki yenileme eğitimine katılımı zorunludur. Katılım sertifikası askıya alınan personel bir sonraki yenileme eğitimine katılmazsa, ilgili personelin katılım sertifikası geçersiz hale gelir. Bu durumda, söz konusu personel sertifika almaksızın tekrardan ilgili şirket ve kuruluşların katılım faaliyetleriyle doğrudan bağlantılı birimlerinde görevlendirilemez.”

Madde 12 – Anılan Genelgenin “Eğitim, Sınav ve Sertifikasyon Programına İlişkin Hususlar” başlıklı dördüncü bölümünün 4 üncü maddesi kaldırılmış olup, diğer maddeler buna göre teselsül ettirilmiştir.

Madde 13 – Anılan Genelgenin “Eğitim, Sınav ve Sertifikasyon Programına İlişkin Hususlar” başlıklı dördüncü bölümünün 5 inci maddesinin başlığı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Aracıların Sigortacılık Eğitim Merkezi tarafından tabi tutulduğu eğitim ve sınavlara ilişkin hususlar”

Madde 14 – Anılan Genelgenin “Eğitim, Sınav ve Sertifikasyon Programına İlişkin Hususlar” başlıklı dördüncü bölümünün 6 ncı maddesinin başlığı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Aracıların Emeklilik Gözetim Merkezi tarafından tabi tutulduğu eğitim ve sınavlara ilişkin hususlar”

Madde 15 – Anılan Genelgenin “Eğitim, Sınav ve Sertifikasyon Programına İlişkin Hususlar” başlıklı dördüncü bölümünün 7 nci maddesi kaldırılmıştır.

Madde 16 – Anılan Genelgenin “Faaliyet Ruhsatı ve Bazı İşlemlere İlişkin Hususlar” başlıklı beşinci bölümüne aşağıdaki madde eklenmiş, diğer madde buna göre teselsül ettirilmiştir.

“Kuruma raporlama yapılmasına ilişkin hususlar

MADDE 5– (1) Şirket veya kuruluş, aşağıda yer alan rapor, bilgi ve verileri ayrıca ilgili yılsonunu takip eden yılın Mayıs ayı sonuna kadar Kuruma yazılı olarak veya elektronik ortamda bildirmekle yükümlüdür:

- Katılım iç denetim raporunun bir örneği,
- Birim bazında sertifikalı veya katılım finans mezunu personel listesi,
- Sertifikalı personelin yenileme eğitimlerine katılım durumu.

(2) Katılım uyum birimi veya sorumlusu tarafından Kuruma yapılması gereken resmi yazışmalarda katılım uyum birimi veya sorumlusunun bağlı olduğu genel müdürün imzası da ayrıca yer alır.”

Madde 17 – Anılan Genelgenin “Bireysel Emeklilik Faaliyetlerine İlişkin Hususlar” başlıklı altıncı bölümünün 1 inci maddesinin on birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(11) Emeklilik şirketi, başka şirketlerce kurulmuş katılım emeklilik fonunu katılım emeklilik planlarına dâhil edebilir. Bu kapsamda emeklilik şirketinin, bünyesinde yer alan danışma komitesinin uygun görüşünü alması ihtiyaridir. Söz konusu katılım emeklilik fonunun içerik ve stratejisinde kurucusu tarafından yapılması planlanan değişikliklere ilişkin diğer emeklilik şirketinin bilgilendirilmesi zorunludur.”

Madde 18 – Anılan Genelgenin “Dışarıdan Danışma Komitesi Hizmeti Verecek Müesseselerin Belirlenmesine İlişkin Hususlar” başlıklı yedinci bölümünün 4 üncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(9) Dışarıdan danışma komitesi hizmeti veren müesseselerin bünyelerinde yer alan danışma komitesi üyelerinden bir kısmını şirket veya kuruluşa tahsis etmeleri durumunda, tahsis edilen danışma komitesinin ilgili mevzuatında belirtilen asgari danışma komitesi oluşturma şartlarını sağlaması ve toplantı tutanakları ile alınan kararlarda sadece mezkûr danışma komitesi üyelerinin imzasının bulunması gerekmektedir.”

Madde 19 – Bu Genelge yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 20 – Bu Genelge hükümlerini Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu Başkanı yürütür.

